

Mit kell tenni, ha megszólal a sziréna

(a rendszeres szirénapróba idején kívül)

A) Ha épületben tartózkodunk:

B) Ha épületen kívül tartózkodunk:

C) A fertőzött területet azonnali elhagyása, EVAKUÁLÁS esetén

V e g y ü k s o r b a:

A) Ha épületben tartózkodunk:

- bent maradunk az épületben, vagy óvóhelyre megyünk (ha elérhető),
- becsukni és eltömíteni az ajtókat, ablakokat, szellőzőket, lekapcsolni a klimatizációt, kialakítani egy jól szigetelt zárt teret,
- bekapcsolni a rádiót és televízió, figyelni az adásukat,
- várni az információkra és az utasítások szerint cselekedni, nem lebecsülni a kockázatokat,
- csak sürgős esetben telefonáljunk, feleslegesen ne terheljük le a telefonvonalakat,
- segítsük a betegeket, a mozgásképteleneket és az öregeket,
- törődjünk a felügyelet nélkül maradt gyerekekkel,
- tartsuk meg nyugalmat, megfontoltan és nyugodtan cselekedjünk.

B) Ha épületen kívül tartózkodunk:

Mit kell tenni, ha veszélyes vegyi anyag ömlött ki ?

Veszélyes vegyi anyag kiömlését előidézheti:

- 1. Veszélyes vegyi anyag stacionáris forrásának (tartályának) megrongálódása** (raktár, veszélyes hűtőfolyadék használata egyes hűtőberendezésekben),
- 2. Veszélyes vegyi anyag mozgó forrása** (veszélyes vegyi anyag szállítása autón, vagy vasúton).
- 3. Veszélyes vegyi anyaggal való fenyegetettséget előidézhet terrorista támadás is.**

1. Veszélyes anyag kiömlése stacionárius forrásból, stabil tartályból – mit kell tenni ?

- ha megszólal a sziréna tartsuk be a nyugalmat, tájékozódjunk a kialakult helyzetről és igyekezzünk elhagyni a feltételezett területet,
- döntésünk függ a veszélyes anyagot fújó szél irányától és a mi helyünktől; ha a szél fújásának irányában vagyunk, azonnal fedezékbe kell vonulni,
- készítsük elő azokat a rögtönzött védőeszközöket, amelyek a légzőszervek, a szemek és a be nem takart testrészeink védelmét szolgálják,
- az arcunk, légzőszerveink és szemünk védelmére használjunk vízbe mártott szövetet, tegyük a szánk elé és ezen keresztül lélegezzünk, közben csukjuk be a szemünket,
- a be nem fedett testrészeinket fedjük be alkalmas ruhával,
- informáljuk a veszélyről azokat, akik esetleg nem hallották a sziréna hangját,
- segítsük a gyerekeket, az öregeket és a mozgásképteleneket,
- becsukni és eltömíteni az ajtókat, ablakokat, szellőzőket, lekapcsolni a klimatizációt kialakítani egy jól szigetelt zárt teret,
- a jól szigetelt zárt teret úgy alakítjuk ki, hogy a kisebb hézagokat ragasztószalaggal leragasztjuk, a nagyobb hézagokat samponos vízbe mártott szövetel tömítsük el,
- bekapcsolni a rádiót és televízió, figyelni az adásukat,
- várni az információkra és az utasítások szerint cselekedni, nem lebecsülni a kockázatokat,

2. Veszélyes vegyi anyag kiömlése mozgó forrásból, tartálykocsiból – mit kell tenni ?

- a legrövidebb úton, azonnal elhagyni a feltételezett fertőzött területet
- alávetni magunkat a rendőrség és a mentőszolgálat által kiadott utasításoknak,
- ha nem tudjuk elhagyni a fertőző területet, keressünk menedéket a legközelebbi épületben.

3. Harci mérgező anyagok alkalmazása terrorista támadás esetén – mit kell tenni ?

- a legrövidebb úton, azonnal elhagyni a feltételezett fertőző területet,
- azonnal óvni a légzőszerveket rögtönzött védőeszközökkel (**benedvesített zsebkendővel, vagy egyéb szövettel**),
- alávetni magunkat a rendőrség és a mentőszolgálat által kiadott utasításoknak,
- ha nem tudjuk elhagyni a fertőző területet, keressünk menedéket a legközelebbi épületben.
- a harci mérgező anyaggal történő fertőzéskor a legrövidebb időn belül, minden lehetséges eszközzel megpróbálni a harci mérgező anyag eltávolítását a testünk felületéről, pl. szappanos vízzel való lemosással,
- harci mérgező anyaggal fertőzött ruházatot minél előbb vessük le magunkról,
- a fertőzött területet elhagyása után alaposan fürödjünk meg (hygienická očista),
- a fertőzött ruházatot tegyük műanyag zsákokba és kövessük a mentőszolgálat utasításait,
- abban az esetben is forduljunk orvoshoz, ha nem érzünk semmilyen egészségügyi problémát,

C) A fertőzött területet azonnali elhagyása esetén (EVAKUÁLÁS)

Ha azonnal el kell hagyni a fertőzött területet, vagy ha zárt térségben vagyunk, a következő intézkedéseket kell elvégezni :

1. Elzárni a víz-, gáz- és villanyvezetékét.
2. Magunkhoz venni a legszükségesebb személyes dolgokat (okmányok, gyógyszerek, kisebb méretű tárgyak).
3. Jól zárjuk be a lakásunkat.
4. Győződjünk meg róla, hogy a szomszédok tudnak-e a kialakult helyzetről.
5. Ha a környékünkön felügyelet nélküli gyerekek, öregek, vagy magatehetetlen személyek vannak, **segítsünk nekik.**
6. Kísérjük figyelemmel a helyi hangosbemondó híradásait vagy az autórádiót, ahol további szükséges információkat kapunk.

7. A fertőzött területet mindig a szél irányára merőlegesen hagyjuk el.
8. Ha rokonoknál vagy ismerősöknél tartózkodunk, ne felejtünk el bejelentkezni az illetések hivatalban (községi, városi) ez a fertőzöttek, az eltűntek, stb. miatt fontos.)
9. tartsuk meg nyugalmat, megfontoltan és nyugodtan cselekedjünk.

NE FELEJTSÜK EL !!!

- a gázálarc, vagy rögtönzött védőeszközök csak a fertőzött terület elhagyásához szolgálnak,
- a veszélyes mérgező anyag mindig a szél irányában terjed,
- a fertőzött területet mindig a széliránnyal merőleges irányban hagyjuk el,
- a szél irányát a fejünk fölé emelt benedvesített ujjunkkal állapíthatjuk meg,

Néhány fontosabb polgári védelmi fogalom értelmezése

Rendkívüli helyzet - ez a veszélyeztetettség időszaka, vagy a rendkívüli esemény következményei hatásának időszaka az emberek életére, egészségére vagy a vagyonára, ahogy ezt a Polgári Védelemről szóló 42/1994 sz. törvény is szabályba foglalja.

Rendkívüli esemény – elemi csapás, ipari baleset vagy katasztrófa, ezen belül:

- **az elemi csapás** olyan rendkívüli esemény, amikor felgyülemllett energiák vagy anyagok nemkívánatos felszabadulása következik be a természeti erők hátrányos hatására, miközben veszélyes anyagok is elszabadulnak.
- **az ipari baleset** olyan rendkívüli esemény, amely veszélyes eltérést eredményez a megállapodott (megszokott) üzemi állapottól, aminek hatására olyan veszélyes anyag ömlik ki, ami káros hatással van az emberek életére, az egészségére vagy vagyonára.
- **a katasztrófa** olyan rendkívüli esemény, amikor óriási pusztító tényezők szabadulnak fel az elemi csapás és az ipari baleset következményeként.

Fenyegetettség - olyan esemény, amelynek során feltételezhető rendkívüli esemény keletkezése, vagy következményeinek elterjedése.

Mentési munkálatok - az emberi élet, az egészség vagy a vagyon megmentése, kimentésük a veszélyeztetett és ártalommal sújtott területekről, valamint egyidejűleg a rendkívüli esemény következményeinek eltávolítása.

Önvédelem – olyan segélynyújtás, amely a saját erővel és eszközökkel történik, és amely a saját magunk és a közeli környezetünk iránti segélynyújtásra, illetve a rendkívül esemény következményeinek enyhítésére és meggátlására irányul.

Kényszerellátás (*núdzové zásobovanie*) - ideiglenes minimális étkeztetés és minimális ivóvízadagok biztosítása, valamint további alapvető szükségletek kielégítése a rendkívüli esemény által sújtott személyek számára a túlélés meglevő feltételeinek határain belül, például az áramellátás, a hőellátás és az egészségügy ellátás területén.

Elsősegélynyújtás – az elsősegélynyújtás olyan alapvető intézkedések összessége, amelyek minden időben és minden helyszínen alkalmazhatók. Az elsősegélynyújtás céljai :

- az emberi élet megmentése,
- a sérült egészségi állapota romlásának megakadályozása,
- a sérült lábadozásának meggyorsítása.

Hogyan kell eljárni?

- saját magunk veszélyeztetése nélkül megállapítani, hogy mi történt,
- megszüntetni a veszélyt, és csak akkor, ha azt nem lehet megszüntetni, akkor a beteget elszállítjuk a veszélyes helyről,
- először mindig a legsúlyosabb sérültet kell ellátni,
- mentőt kell hívni, vagy a sérültet azonnal orvoshoz (kórházba) kell vinni .

Hogyan kell elsősegélyt nyújtani?

- megállítani az életveszélyes vérzést,
- eszméletlenség esetén biztosítani a légzőutakat,
- a lélegzés leállása esetén azonnal mesterséges lélegeztetést alkalmazunk,
- a szív leállása esetén megkezdjük a szív közvetett masszázst,
- sokkellenes intézkedést (ellátást) alkalmazunk.

Jegyezzük meg !

- nem szükséges különleges felszerelés – rögtönözni kell,
- nem szabad túlbecsülni saját erőnket, ne veszélyeztessük magunkat,
- a sebesültet csak a szükséges mértékben mozgassuk.

A lakosság védelme a természeti csapásokkal, katasztrófákkal és ipari balesetekkel szemben

A természeti csapások, katasztrófák és ipari balesetek esetén az emberek általában tudatosítják azokat a kockázatokat, amelyek veszélyeztetik, vagy gátolják a szükségleteik, céljaik és terveik megvalósítását. A nagy ipari balesetek következményei igazolják a drágán szerzett tapasztalatokat. A pánik gyakorta több kárt tesz az emberi életekben, az egészségben vagy a vagyonban, mint maga az ipari baleset. Legfontosabb és a legsorsdöntőbb a tájékoztatás, az információ kiértékelése és továbbadása.

Mit tegyünk és hogyan viselkedjünk a természeti csapások, katasztrófák és ipari balesetek idején ?

Figyelmeztetni a lakosságot figyelmeztető jelzésekkel:

Általános veszély esetén – kétperces ingadozó hangú (erősödő-gyengülő) szirénázással a rendkívüli esemény keletkezése és a rendkívüli esemény következményeinek kiterjedése estén.

Víz általi veszélyeztetés esetén – hatperces folyamatos hangú szirénázással a víz tisztító hatása általi veszélyeztetés esetén

Vége a veszélynek - kétperces folyamatos hangú szirénázással (ismétlés nélkül).

Az említett figyelmeztető jelzéseket és a **Vége a veszélynek** (nevű) jelzést kiegészítik szóbeli információval a helyi hangosbemondókon keresztül.

Kétperces ingadozó hangú szirénázással jelzik hadiállapot vagy háború esetén légiveszélyt vagy a légitámadást. A szóbeli információban az ilyen esetekben meghatározzák azt a területet, amelyikre vonatkozik a „Légiriadó”.

Ha elhangzik a figyelmeztető jelzés – kényszerállapot lép fel.

Mi a teendő ?

- figyelni ezeket a jelzéseket, megállapítani, hogy mire figyelmeztetnek. Kísérjük figyelemmel a helyi hangosbemondó, a rádiós autók, a közrádió és a köz-TV adásait.

Mi a teendő ?

- viselkedjünk a figyelmeztető jelzések fajtája (neme) szerint :
 - minél gyorsabban fedezékbe kell vonulni,
 - maradjunk otthon, vagy menjünk be a legközelebbi épületbe.

Ez a magatartás kivétel nélkül mindenkire kötelező: a munkában, a lakásban és az iskolában.

A tanulók az iskolában maradnak, ahol megfelelő tájékoztatást kapnak.

Ha a figyelmeztető jelzések az autóban érnek, azt azonnal hagyjuk el és vonuljunk minél gyorsabban fedezékbe.

- bezárni és eltömíteni az ajtókat, ablakokat, szellőzőket, stb.,
- bekapcsolni a rádiót és a televíziót, figyelni az adásaikat,
- figyelni a helyi hangosbemondó és a rádiós autók híradásait,
- várni a további információkat és ezek szerint igazodjunk (cseleked-jünk),
- csak sürgős esetben telefonáljunk, ne terheljük le a telefonvonal-akat.

Minden hónap második péntekén déli 12.00 órakor megszólalnak a szirénák a működésük ellenőrzése céljából. Erről és a máskor tartott sziréna próbákról előre tájékoztat a TV, rádió és a sajtó.

Győződjünk meg arról, hogy nincsenek-e a közelünkben veszélyeztetet idős emberek, betegek, vagy mozgásképtelenek. Törődjünk a felügyelet nélkül maradt gyerekekkel! Minden esetben tartsuk meg nyugalmat, megfontoltan és nyugodtan cselekedjünk!